Till Region Halland 2024-06-26

Remissvar från Friluftsfrämjandet
Hallands Kulturstrategi 2025-2032 samt Hallands Kulturplan 2025-2028

Det är med stor oro och besvikelse vi läser remissversionerna av Regional Kulturstrategi 2025–2032 och Regional Kulturplan 2025-2028 för Halland. Friluftsfrämjandet har vid ett par tillfällen under 2023 aktivt deltagit vid förberedande möten för att bidra till Halland – Bästa Livsplatsen. Friluftsfrämjandet poängterade vikten av ett rikt och välorganiserat Friluftsliv i Halland för att möjliggöra god folkhälsa, öka möjligheter till god psykisk hälsa och bidra till ökad fysisk aktivitet för barn och unga. ***Vi kan nu inte utläsa ur Remissversionerna att Friluftslivet överhuvudtaget nämns och var finns en plan för Friluftslivet om den inte inkluderas i Kulturstrategi och Kulturplan?***

Sammanfattning
Friluftsfrämjandet vill förtydliga att Friluftslivet ska inkluderas genom hela Kulturstrategin 2025–2032 samt Kulturplanen 2025-2028 för Region Halland. Alternativt att det parallellt med detta arbete tas fram en egen Friluftslivsstrategi och Friluftslivsplan för Region Halland. Att helt utesluta Friluftslivet som är en så stor del av Region Halland är inte rätt väg att gå.

Friluftsfrämjandet består av totalt 2500 medlemmar i Halland vilket borde göra oss till en av de större ideella organisationerna i Halland som är med och bidrar till att göra Halland till den bästa livsplatsen med god folkhälsa. Vår verksamhet sker ofta utanför storstäderna, vi har ett brett utbud av aktiviteter för alla åldrar där Skogsmulle är vårt mest kända varumärke, men bara utgör en del av vår barnverksamhet och utöver det erbjuder vi både vandringar, paddling, cykling och annan verksamhet utomhus.

Hållbar utveckling – Agenda 2030
I remissen kan vi utläsa att Kulturen bidrar till de globala målen. Utan att jämföra vill vi göra medskick att friluftslivet bidrar till minst 10 kanske fler av dessa mål. Ändå saknas Friluftslivet i er Kulturstrategi 2025-2032 och Kulturplan 2025-2028?

Samverkan – Tillsammans skapar vi kultur
Så lyder en rubrik i Kulturstrategin, lek med tanken att den omformuleras till **Samverkan - tillsammans skapar vi långsiktig förändring.** Detta är en möjlig väg att gå för att inkludera fler idéburna organisationer i strategin.

Regionala Kulturpolitiska mål
Regionala Kulturpolitiska mål finns angivet i strategin. Friluftsfrämjandet vill även se Regionala Friluftspolitiska mål. Var finns dessa? Finns det en Regional Friluftslivsplan eller ska friluftslivet inkluderas i kulturplanen bör detta läggas till.

Strategiska utvecklingsmål
Flertalet sidor i Kulturstrategin omfattas av strategiska utvecklingsmål. Här nämns inte Friluftslivet överhuvudtaget? Saknas kompetens och kunskap, har man av misstag inte tagit med Friluftslivet eller finns det annan förklaring till att Friluftslivet har fallit bort?

Övergripande anser Friluftsfrämjandet att betydelsen av stabila idéburna organisationer såsom bland annat Friluftsfrämjandet och RF-SISU fångar upp folk i meningsfulla sammanhang, ökar möjligheten att påverka samhället och bidrar med återkommande aktiviteter. Det ger en grundstruktur som kommer alla hallänningar till del och stärker det demokratiska arbetet i Halland.

Utvecklingsområdet "Engagerande kulturliv för alla"
Här finns det flera möjligheter att inkludera såväl Friluftslivet som idrottens betydelse. I underrubriken "En meningsfull fritid" talas det t.ex. bara om samverkan med kommunens mötesplatser för barn och unga där det ska utvecklas arbete mot psykisk ohälsa. Friluftsfrämjandet och vår verksamhet känns mer tydlig och självklar än kommunerna i det sammanhanget.

En meningsfull Fritid med inkluderat deltagande
I Kulturplanen 2025-2028 står det att läsa att Region Halland vill ge ökade möjligheter för barn och unga så fler får en meningsfull fritid och att fler av samhällets grupper inkluderas. Friluftslivet har en jämn könsfördelning och där aktiviteterna inbjuder till gemenskap och rörelse utan inslag av tävling.

Motivering till varför Region Hallands kulturstrategi borde ha ett tydligt friluftslivsben
Ett aktivt friluftsliv har varit en viktig del av den svenska kulturen, åtminstone sedan STF och Friluftsfrämjandet bildades i slutet av 1800-talet. I samband med att den andra semesterveckan införs på 1940-talet tillkommer också allemansrätten för att stimulera en aktiv fritid i naturen.

I Sverige sitter vi alltför stilla. Åtta av tio barn når inte upp till Folkhälsomyndighetens rekommendation om en timmes fysisk aktivitet per dag. Glädjande är därför att stödet för friluftsliv bland kommunpolitikerna i Halland är mycket starkt oavsett partifärg. Hela 96 procent av Hallands kommunpolitiker tycker att det är viktigt i mycket eller ganska hög grad att skapa goda förutsättningar för ett aktivt friluftsliv. Det visar Friluftsfrämjandets kommunrapport Så kan kommunen stärka folkhälsan genom friluftsliv. Se tabellen för Halland: Så tycker kommunpolitikerna i tolv friluftspolitiska frågor.

Hälsovinsterna för barn som vistas i gröna miljöer är välbelagda inom en rad områden som påverkar deras fysiska och psykiska hälsa och utveckling, visar en ny rapport från Folkhälsomyndigheten. Trots det har andelen barn som vistas varje dag i naturen sjunkit från 78 procent 2003 till 49 procent 2019.

Stillasittandet kan kosta, med utgångspunkt i beräkningar från finsk forskning, det svenska samhället upp till 90 miljarder kronor årligen i form av ökade kostnader för sjukvård, sjukskrivningar, äldreomsorg, sysselsättningsåtgärder samt lägre produktivitet och ökad sjukfrånvaro i närings- och arbetslivet. Och enligt brittisk forskning ger varje krona som det offentliga satsar på fysisk aktivitet nästan fyra kronor tillbaka.

Även att vuxna och seniorer rör sig i naturen stärker folkhälsan. ”Flera undersökningar visar att vi mår bra av friluftsliv, där naturkontakten främjar både den fysiska och den psykiska hälsan”, sammanfattar Folkhälsomyndigheten här och fortsätter: ”Vi vet också att vistelse i naturen kan förbättra vår kognitiva utveckling och förmåga, öka koncentrationen, förmågan till återhämtning och att hantera stress. Vår sinnesstämning påverkas ofta positivt, motståndskraften ökar och risken för till exempel depression kan minska. Vistelse i naturen kan också underlätta rehabiliteringen efter fysisk eller psykisk sjukdom. Miljön i sig kan underlätta för sociala kontakter. Det finns forskare som till och med menar att vi skulle bli lyckligare och känna större livskraft om vi fick en starkare koppling till naturen.”

Nio av tio svenskar anser att friluftsliv är positivt för hälsan, och sju av tio upplever återhämtning i naturen. Man kan säga att den tätortsnära naturen är invånarnas och kommunens största (och billigaste) arena för fysisk rörelse och välbefinnande. En rapport från Naturvårdsverket visar att de som har nära till grönområden går ut oftare, är mindre stressade, håller sig friskare och lever längre statistiskt sett än de som bor längre ifrån. Därför är det ett viktigt besked att nio av landets tio kommunpolitiker i mycket eller ganska hög grad vill att kommunen ska ta större hänsyn till den tätortsnära naturen vid den fysiska planeringen.

Mellan åren 2009 och 2023 har antalet sysselsatta inom friluftsliv och naturturism i Sverige ökat från 76 000 till 167 000. Svenskarnas årliga utgifter för friluftsliv uppgår till 191 miljarder kronor. I en internationell undersökning svarar 81 procent av de tillfrågade att de var intresserade av att semestra i Sverige just för att uppleva naturen. Dessutom anger varannan svensk (52 procent) att tillgången till friluftsliv är viktig när man väljer bostadsort.

Region Hallands kommuner har gjort viktiga insatser för friluftslivet, men det finns en utvecklingspotential som skulle möjliggöra för kommunerna att i högre utsträckning ta vara på de samhällsnyttor som ett aktivt friluftsliv och rörelse i den tätortsnära naturen bidrar med. Detta arbete borde Region Halland stödja, så väl i sin kulturstrategi som i ett strategiskt folkhälsoarbete.

Bakom Remissvaret står

Friluftsfrämjandet Region Syd, Friluftsfrämjandet Laholm, Friluftsfrämjandet HK Vandraren, Friluftsfrämjandet Simlångsdalen och Friluftsfrämjandet Knäred

Joki Malin RK STAB

Från: Friluftsfrämjandet Region Syd <regionsyd@friluftsframjandet.se>
Skickat: den 26 juni 2024 22:06
Till: REGION HALLAND officiell e-post
Ämne: Friluftsfrämjandet Region Syd remissyttrande på Hallands kulturstrategi och kulturplan DNKS240182
Bifogade filer: Friluftsfrämjandet RS Remissvar till RegionHallands Kulturplan 2024.pdf

Hej
Översänder här Friluftsfrämjandet Region Syd med tillhörande Lokalavdelningars remissvar.

Med Vänlig Hälsning

Karolina Perngården
Verksamhetschef

Friluftsfrämjandet Region Syd
Skryllegården, Hardeberga 161 | 247 91 Södra Sandby
046-500 90 | 0727-32 12 32
karolina.perngarden@friluftsframjandet.se
www.friluftsframjandet.se

Vi främjar friluftslivet – oavsett om du njuter av det med oss eller på egen hand.
Friluftsfrämjandet möjliggör allas rätt till ett aktivt friluftsliv och erbjuder Sveriges största utbud av guidade friluftsaktiviteter.